

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนต่อการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์จากภูมิปัญญาการใช้รากบัว กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤช อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ รูปแบบการศึกษาเป็นการวิจัยที่ใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) แบบการมีส่วนร่วมระหว่างอาจารย์ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามร่วมกับเจ้าหน้าที่ และประชาชนในชุมชนทับกฤช มีการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ลงพื้นที่สำรวจบริบทของชุมชนและซักถามปัญหา ความต้องการ

ทีมวิจัยพร้อมทั้งนักศึกษาร่วมลงพื้นที่สำรวจบริบทของชุมชน ซักถามปัญหา และความต้องการของคนในชุมชนร่วมกับพัฒนากรตำบลและเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤช อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

2. ทีมวิจัยวางแผนการดำเนินการร่วมกับนักวิจัยท้องถิ่น

วางแผนให้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤชจัดอบรมเกี่ยวกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน โดยทางทีมวิจัยจะติดต่อวิทยากรผู้เชี่ยวชาญให้ และสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนเพื่อนำไปพัฒนาเป็นนโยบายสาธารณะของชุมชนต่อไป

3. ชี้แจงวัตถุประสงค์และแผนการดำเนินงาน ผลที่คาดว่าจะได้รับแก่ชุมชน ผู้นำท้องถิ่นและผู้นำท้องถิ่น

พบผู้นำชุมชนเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และแผนการดำเนินงาน ผลที่คาดว่าจะได้รับแก่ชุมชน ผู้นำท้องถิ่นและผู้นำท้องถิ่น

4. การสำรวจผู้เข้าร่วมงานวิจัย

นักวิจัยท้องถิ่น คุณพรศักดิ์ วงศ์มหา ออกสำรวจประชาชนในพื้นที่เขตการดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤช อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ทั้งแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลในงานประชุมขององค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤช เสียงตามสาย โรงเรียนและตามร้านค้าที่ขายรากบัวเชื่อม โดยใช้แบบสำรวจ จำนวน 400 คน เพื่อหากกลุ่มคนที่มีความสนใจเกี่ยวกับการผลิตภัณฑ์รากบัวเชื่อมในตำบลทับกฤช มีรายละเอียดดังนี้

แบบสอบถาม เรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมด้านภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมพื้นถิ่นของชุมชนตำบลทาบฤกษ์
อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ : ประเพณีกวนข้าวทิพย์

แบบสอบถามนี้ที่มิวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามจัดทำขึ้นเพื่อสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในภูมิปัญญาการผลิตรากบัวเชื่อม สำหรับเป็นแนวทางการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลทาบฤกษ์ อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ต่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญาการผลิตรากบัวเชื่อม ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ประจำปี 2560 ข้อมูลจากการสอบถามนี้จะเป็นความลับและไม่เปิดเผยต่อสาธารณชนโดยเด็ดขาด ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม โดยใส่เครื่องหมาย / ลงบนสัญลักษณ์

แบบสอบถามนี้ประกอบไปด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและความต้องการในการผลิตรากบัวเชื่อม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. เพศ ชาย หญิง ทางเลือก
2. อายุ ต่ำกว่า 18 ปี 18-25 ปี 26-30 ปี
 31-45 ปี 46-50 ปี 50 ปีขึ้นไป
3. อาชีพ นักเรียน/นักศึกษา ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ลูกจ้างเอกชน/พนักงานบริษัท
 ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ แม่บ้าน รับจ้าง เกษตรกร
4. การศึกษา ต่ำกว่ามัธยมต้น มัธยมต้นหรือเทียบเท่า
 มัธยมปลายหรือเทียบเท่า อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ปริญญาโท ปริญญาเอก
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่า 5,000 บาท 5,001-10,000 บาท 10,001-15,000 บาท
 15,001-20,000 บาท 20,001-30,000 บาท มากกว่า 30,000 บาท
6. สถานภาพสมรส โสด สมรส หย่าร้าง/แยกกันอยู่ อื่น ๆ ระบุ.....
7. ภูมิลำเนา ภาคเหนือ จังหวัด..... ภาคอีสาน จังหวัด.....
 ภาคกลาง จังหวัด..... ภาคตะวันออก จังหวัด.....
 ภาคตะวันตก จังหวัด..... ภาคใต้ จังหวัด.....
8. คุณมีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์รากบัวเชื่อมอย่างไร
 ไม่รู้จัก ผู้บริโภค ผู้ผลิต ผู้ขาย
9. หากมีการประชุม/เสวนาเกี่ยวกับภูมิปัญญารากบัวเชื่อมท่านจะเข้าร่วมหรือไม่ เข้าร่วม ไม่เข้าร่วม
หากเข้าร่วมจะติดต่อท่านได้ที่เบอร์โทรศัพท์.....ที่อยู่.....

5. จัดสนทนากลุ่ม

นักวิจัยท้องถิ่น คุณพรศักดิ์ วงศ์มหา ใช้เสียงตามสายขององค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤช ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ ที่สนใจเกี่ยวกับการผลิตภัณฑารากบัวเชื่อมให้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อแนวทางการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤชในการแก้ไขปัญหาการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากรากบัวที่ตกทราย และปัญหาการขาดบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยและดึงดูดใจลูกค้า และการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์จากรากบัวที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของตลาด ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤช อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อค้นหาความต้องการที่แท้จริงของประชาชน โดยมีประเด็นการสนทนากลุ่มดังนี้

1. ความเป็นมาของการผลิตภัณฑารากบัวเชื่อมในตำบลทับกฤช
2. จุดเด่นและจุดด้อยของผลิตภัณฑ์จากรากบัวเชื่อม
3. จำนวนของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากรากบัวเชื่อมในตำบลทับกฤช
4. ปัญหาในการผลิตภัณฑารากบัวเชื่อมในตำบลทับกฤช
5. ความต้องการของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากรากบัวเชื่อมในตำบลทับกฤชความช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤชเกี่ยวกับการผลิตภัณฑารากบัวเชื่อมในตำบลทับกฤช
6. ความยั่งยืนของภูมิปัญญาการผลิตภัณฑารากบัวเชื่อมในตำบลทับกฤช

6. สังเคราะห์ วิเคราะห์ สรุปผล

นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์ วิเคราะห์และสรุปผลร่วมกันระหว่างอาจารย์ นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามร่วมกับเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤช และประชาชนในชุมชนทับกฤช

7. ทวนสอบผลการวิจัยกับผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้าน

นำข้อมูลที่ได้นำเสนอต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤชเพื่อเสนอแนวทางการจัดทำโครงการที่จะนำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8. เขียนและสรุปรายงานฉบับสมบูรณ์

เรียบเรียงผลการดำเนินงานวิจัยส่งหัวหน้าแผนงานวิจัย เพื่อจัดส่งสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 2 เล่ม และองค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤช จำนวน 1 เล่ม และเผยแพร่งานวิจัยในงานประชุมวิชาการระดับชาติพิบูลสงครามวิจัย ครั้งที่ 4